

ผลของการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มต่อการยอมรับตนเองของเด็กกำพร้า

นางสาวกิดานันท์ ชำนาญเวช

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาจิตวิทยา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2537

ISBN 974-583-898-5

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

I16943429

EFFECTS OF GROUP COUNSELING ON SELF-ACCEPTANCE OF ORPHANS

MS. KIDANAN CHUMNANVECH

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the degree of Master of Arts

Department of Psychology

Graduate School

Chulalongkorn University

1994

ISBN 974-583-898-5

หัวข้อวิทยานิพนธ์   ผลของการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มต่อการยอมรับตนเองของเด็กกำพร้า

โดย   นางสาวกิตานันท์ ชำนาญเวช

ภาควิชา   จิตวิทยา

อาจารย์ที่ปรึกษา   ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โสรัจ โปธิแก้ว

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรากัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....
(รองศาสตราจารย์ สุภาพรณ โคตรจรัส)

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โสรัจ โปธิแก้ว)

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.ชมพร ยงกิตติกุล)

.....
(รองศาสตราจารย์ วัชรวิ ทรัพย์มี)

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

กิตานันท์ ชำนาญเวช : ผลของการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มต่อการยอมรับตนเองของเด็กกำพร้า (EFFECTS OF GROUP COUNSELING ON SELF-ACCEPTANCE OF ORPHANS)
อาจารย์ที่ปรึกษา : ผศ. ดร. โสรัชนี โพธิแก้ว 91 หน้า ISBN 974-583-898-5

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มต่อการยอมรับตนเองของเด็กกำพร้า โดยมีสมมติฐานในการวิจัยดังนี้ (1) เด็กกำพร้าที่เข้าร่วมกลุ่มการปรึกษาเชิงจิตวิทยา จะมีคะแนนการยอมรับตนเองสูงกว่าก่อนการเข้าร่วมกลุ่ม (2) เด็กกำพร้าที่เข้าร่วมกลุ่มการปรึกษาเชิงจิตวิทยา จะมีคะแนนการยอมรับตนเองสูงกว่าเด็กกำพร้าที่ไม่ได้เข้าร่วมกลุ่ม กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กกำพร้าซึ่งอยู่ที่สถานสงเคราะห์เด็กหญิงบ้านราชวิถีที่มีคะแนนจากแบบวัดการยอมรับตนเองต่ำกว่าคะแนนในตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 (79 คะแนนจากคะแนนเต็ม 150 คะแนน) และสมัครใจเข้าร่วมการวิจัยจำนวน 16 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 8 คน และกลุ่มควบคุม 8 คน กลุ่มทดลองเข้าร่วมกลุ่มการปรึกษาเชิงจิตวิทยาสัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้งละ 2 ชั่วโมง ต่อเนื่องกัน 10 ครั้ง รวมเป็นเวลา 20 ชั่วโมง การวิจัยครั้งนี้ใช้แบบการวิจัยที่มีกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีการทดสอบก่อนและหลังการทดลอง (Control Group Pretest-Postest Design) โดยผู้วิจัยเป็นผู้นำกลุ่มตามแนวของ Ohlsen เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ แบบวัดการยอมรับตนเองที่ผู้วิจัยได้แปลและดัดแปลงมาจากแบบวัดการยอมรับตนเองของ Berger วิเคราะห์ข้อมูลโดยการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนนการยอมรับตนเองด้วยวิธีทดสอบค่า t (t -test)

ผลการวิจัยพบว่า (1) เด็กกำพร้ากลุ่มทดลองภายหลังเข้าร่วมกลุ่ม มีคะแนนจากแบบวัดการยอมรับตนเองสูงกว่าก่อนการเข้าร่วมกลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ (2) เด็กกำพร้ากลุ่มทดลองภายหลังเข้าร่วมกลุ่ม มีคะแนนจากแบบวัดการยอมรับตนเองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ภาควิชา ..... จิตวิทยา
สาขาวิชา ..... จิตวิทยาการปรึกษา
ปีการศึกษา 2536

ลายมือชื่อนิติ .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....

C242878 : MAJOR COUNSELING PSYCHOLOGY

KEY WORD: GROUP COUNSELING/SELF-ACCEPTANCE/ORPHANS

KITDANAN CHUMNANVECH : EFFECTS OF GROUP COUNSELING ON SELF-ACCEPTANCE OF ORPHANS THESIS ADVISOR : ASST. PROF. SOREE POKAEO, Ed.D. 91 pp. ISBN 974-583-898-5

The purpose of this research was to study the effects of group counseling on increasing self-acceptance in orphans. Hypotheses were that (1) self-acceptance of the experimental group after having participated in group counseling would increase significantly and (2) self-acceptance of the experimental group after having participated in group counseling would be significantly higher than that of the control group. The sample was 16 orphans at Rajvithee Home for Girl who all had scores on self-acceptance scale lower than 25 percentiles (79 scores from 150). The subjects were randomly assigned to an experimental group and a control group, each group comprising 8 persons. The experimental group participated in group counseling, led by the researcher for 10 consecutive weeks (approximately 2 hours each). The research design was the control group pretest-posttest design. The instrument used was the Berger's self-acceptance scale translated and adapted by the researcher. The t-test was utilized for data analysis.

The results showed that after having participated in group counseling (1) the self-acceptance of the experimental group increased significantly at the .05 level and (2) the self-acceptance of the experimental group was significantly higher than that of the control group at .05 level.

ภาควิชา.....จิตวิทยา
สาขาวิชา.....จิตวิทยาการปรึกษา
ปีการศึกษา.....2536

ลายมือชื่อนิสิต.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

ความสำเร็จของผลงานชิ้นเล็กๆเพียงหนึ่งเล่ม ประกอบขึ้นด้วยความช่วยเหลือแก่ผู้
และความสัมพันธ์ของบุคคลที่อยู่เบื้องหลังอย่างมหาศาล

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ผศ.ดร. โสริศ โพธิ์แก้ว ผู้กรุณาเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์ ผู้ที่อดทนเพื่อฝึกฝนให้ลูกศิษย์ได้พัฒนา และเกิดความมกงามในการเรียนรู้ รวมถึง
การเสียสละเวลาในการตรวจแก้ไขและให้คำแนะนำ เป็นทั้งแรงผลักและแรงดึงในยามที่ท้อแท้
และเหนื่อยหน่าย

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ รศ.ดร.พรณราย ทรัพย์ประภา ผศ. เกษมศักดิ์ ภูมิศรีแก้ว
ผศ.ดร.สมชาย อัมมพันธ์กุล และคุณพ่อจิ้น แบร์ ที่กรุณาช่วยตรวจและแก้ไขสำนวนการแปลแบบ
ทดสอบ รวมถึง รศ.ดร. ชุมพร ยงกิตติคุณ ที่กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำถึงเรื่องระเบียบวิธีการ
ทางสถิติที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบคุณพี่น้องเป็นอย่างสูงที่ให้ความช่วยเหลือในการพิมพ์ต้นฉบับ ทำให้งานเหล่านี้
ผ่านไปได้ด้วยดี ขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัย นำตุ้ม และนำทัศนที่ให้การสนับสนุนด้านเงินทุนที่ใช้ใน
การวิจัย

ขอบคุณเพื่อนๆจิตวิทยาการศึกษารุ่น 5 ทุกท่าน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง แดง กระแต
และ เดช ที่คอยเป็นกำลังใจและให้ความช่วยเหลือตลอดระยะเวลาที่ศึกษาร่วมกัน

กราบขอบพระคุณ คุณพ่อและคุณแม่ ที่มีแต่คำอวยพรให้แก่ลูกเสมอมา ขอขอบคุณเจี๊ยบ
น้องชายที่เป็นกำลังใจสำคัญในการส่งงานพิมพ์ ตุ่ม กัลยาณมิตรผู้ประเสริฐ ซึ่งคอยเอื้อเฟื้อและ
ช่วยเหลือทุกวิถีทาง เพื่อให้งานสำเร็จตลอดระยะเวลาการศึกษา รวมถึงผู้ที่เกี่ยวข้องอื่นๆทุกท่าน

งานวิจัยที่สำเร็จลงหนึ่งชิ้น ประกอบขึ้นด้วยร่างกายและแรงใจของผู้คนมากมาย และ
เหนือสิ่งอื่นใด ผู้วิจัยได้เรียนรู้และค้นพบความเอื้ออาทรของผู้คนรอบข้าง ซึ่งจะขอจดจำไว้
ตลอดไป

กิตานันท์ ชำนาญเวช

สารบัญ

บทคัดย่อภาษาไทย..... ก

บทคัดย่อภาษาอังกฤษ..... ข

กิตติกรรมประกาศ..... ฉ

รายการตารางประกอบ..... ฅ

บทที่

1 บทนำ..... 1

    ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา..... 1

    แนวคิดและทฤษฎี เกี่ยวกับการศึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่ม..... 3

    การศึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มตามแนว Ohlsen..... 5

    การยอมรับตนเอง..... 20

    งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง..... 26

    จุดประสงค์ของการวิจัย..... 28

    สมมติฐานของการวิจัย..... 28

    ขอบเขตของการวิจัย..... 29

    ตัวแปรในการวิจัย..... 29

    ระยะเวลาที่ใช้..... 29

    คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย..... 29

    ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ..... 30

2 วิธีดำเนินงานวิจัย..... 31

    กลุ่มตัวอย่าง..... 31

    การตั้งเกณฑ์ในการเลือกกลุ่มตัวอย่าง..... 31

    เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย..... 32

    ขั้นตอนในการพัฒนาเครื่องมือ..... 32

    ขั้นตอนในการดำเนินการ..... 34

    วิธีดำเนินการ..... 35

    การเก็บข้อมูลและการตรวจให้คะแนน..... 39

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
2 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	39
3 ผลการวิจัย.....	40
4 การอภิปรายผลการวิจัย.....	42
5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ.....	49
รายการอ้างอิง.....	53
ภาคผนวก.....	58
ภาคผนวก ก สูตรที่ใช้ในการวิจัย.....	59
ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	63
ภาคผนวก ค สรุปผลการเปลี่ยนแปลงของสมาชิกในกลุ่ม และตัวอย่างกระแสมุม.....	70
ประวัติผู้เขียน.....	91

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 ตารางแสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนการยอมรับตนเอง ในเด็กกำพร้าของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนและหลังการเข้าร่วมกลุ่ม และ ผลการทดสอบค่าที.....	40